

Vergaderjaar 2025–2026

28 676

NAVO

29 653

Het Nederlands buitenlands beleid ten aanzien van Latijns-Amerika en de Cariben

Nr. 557

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 januari 2026

Tijdens het Commissiedebat *actuele ontwikkelingen in Venezuela en de veiligheid van het Caribisch deel van het Koninkrijk* op 8 januari jl., is toegezegd uw Kamer te informeren over een mogelijke NAVO missie Groenland en, zo ver mogelijk, een update te geven over de vrijlating van politieke gevangenen in Venezuela.¹

NAVO-activiteit Groenland

Binnen de NAVO wordt al geruime tijd gesproken over het verder versterken van de aandacht voor veiligheid in het Arctisch gebied, mede in het licht van de verslechterde geopolitieke context. In het kader van door de Verenigde Staten geuite zorgen is in de Noord-Atlantische Raad (NAR) gesproken over mogelijke opties voor grotere NAVO-betrokkenheid in het Arctisch gebied. Deze gesprekken passen binnen het uitgangspunt van de NAVO om veiligheidsuitdagingen binnen het bondgenootschap collectief te adresseren. Ook Denemarken zou een NAVO-inzet verwelkomen.

Tijdens de NAR-bijeenkomst van donderdag 8 januari jl. is door meerdere bondgenoten de wenselijkheid benadrukt de NAVO-presentie in het Arctisch gebied te versterken. De Secretaris-Generaal van de NAVO heeft hierover op vrijdag 9 januari jl. ook met de Amerikaanse *Secretary of State* Rubio gesproken.² De vormgeving van een eventuele NAVO-inzet wordt momenteel verder verkend.

Nederland acht het van belang dat zorgen over veiligheid en stabiliteit in het Arctisch gebied binnen de NAVO worden besproken, en dat daarvoor op basis van bondgenootschappelijke solidariteit collectieve oplossingen worden gezocht. Het kabinet zou dan ook positief staan tegenover een

¹ TZ202601-001

² Secretary Rubio's Call with NATO Secretary General Rutte | United States Department of State

mogelijke NAVO-missie. Indien er meer duidelijkheid komt over een dergelijke missie, zal het kabinet uw Kamer hierover informeren.

Venezuela

Huidige ontwikkelingen

Op 8 januari jl. kondigde de Venezolaanse parlementsvoorzitter, Jorge Rodriguez de vrijlating aan van een «aanzienlijk aantal» politieke gevangenen. Tot op heden heeft de Nederlandse ambassade in Caracas 73 voorwaardelijke vrijlatingen kunnen bevestigen. Onder deze groep bevinden zich oppositieleiden, mensenrechtenactivisten, voormalig militairen en buitenlandse gevangenen. In het belang van de gevangenen is het Koninkrijk terughoudend met het delen van (persoonsgebonden) informatie over vrijlatingen. De situatie is nog in beweging, mogelijk volgen de komende dagen meer (aankondigingen) vrijlatingen.

Gisteren heb ik telefonisch contact gehad met interim-president Delcy Rodriguez waarbij ik de recente ontwikkelingen en het vrijlaten van (buitenlandse) politieke gevangenen heb besproken.

Volgens *Foro Penal*, een organisatie die onderzoek doet naar arrestaties en vervolgingen in Venezuela, zitten momenteel meer dan 800 gevangenen vast om politieke redenen. De VN *Fact Finding Mission Venezuela* rapporteert al sinds 2014 over ernstige mensenrechtenschendingen en gerichte politieke vervolgingen waarbij gevangenen worden vastgehouden in mensonterende omstandigheden.

Nederlandse en Europese inzet

Het Koninkrijk zet in voor het herstel van democratie, rechtsstaat en mensenrechten in Venezuela. Zo is Nederland een belangrijke bilaterale mensenrechtendonor in Venezuela. Daarnaast draagt Nederland financieel bij aan het werk van het landenkantoor voor Venezuela van de Hoge Commissaris voor de Mensenrechten (OHCHR) om onze inzet in de VN-Mensenrechtenraad te implementeren. Het Koninkrijk ondersteunde de oppositie in het onderhandelingsproces met het Maduro-regime om tot vrije en eerlijke verkiezingen te komen.

Via de EU en in samenwerking met internationale partners spant het Koninkrijk zich in voor de vrijlating van politieke gevangenen, bijvoorbeeld tijdens sessies van de VN-Mensenrechtenraad. De EU stelde in 2017 een sanctieregime in, als reactie op ernstige mensenrechtenschendingen en ondermijning van democratie en rechtsstaat in Venezuela. Dit sanctieregime is diverse keren uitgebreid. Daarnaast roept de EU al jaren op tot vrijlating van politieke gevangenen, meest recentelijk nog op 4 januari jl. in de verklaring van Hoge Vertegenwoordiger van de EU voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid, Kallas. Deze boodschap heeft de EU ook herhaaldelijk in Caracas neergelegd.

Het Koninkrijk ziet de recente vrijlating van politieke gevangenen als een belangrijke stap in de juiste richting om tot een democratische transitie in Venezuela te komen en roept het regime op de overige politieke gevangenen vrij te laten.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
D.M. van Weel